

Meje

Antropološki uvidi

Miha Kozorog, Tatiana Bajuk Senčar,
Katalin Munda Hirnök, Ingrid Slavec Gradišnik

Meje

Antropološki uvidi

Miha Kozorog,
Tatiana Bajuk Senčar,
Katalin Munda Hirnök,
Ingrid Slavec Gradišnik

♦efka♦

dela etnologije, folkloristike in kulturne antropologije

♦ *Urednik*: Jurij Fikfak ♦ *Uredniški odbor*: Saša Babič, Tatiana Bajuk Senčar, Maja Godina Golija, Vanja Huzjan, Barbara Ivančič Kutin, Miha Kozorog, Monika Kroječ Telban, Špela Ledinek Lozej, Dan Podjed, Saša Poljak Istenič, Ingrid Slavec Gradišnik, Katarina Šrimpf Vendramin

Miha Kozorog, Tatiana Bajuk Senčar, Katalin Munda Hirnök, Ingrid Slavec Gradišnik

♦♦♦ **Meje: Antropološki uvidi** ♦♦♦

♦ *Uredila*: Ingrid Slavec Gradišnik ♦ *Recenzenta*: Nataša Gregorič Bon in Jernej Mlekuž
♦ *Jezikovni pregled*: Ingrid Slavec Gradišnik ♦ *Prevod*: Tatiana Bajuk Senčar ♦ *Oblikovanje in prelom*: Jernej J. Kroječ ♦ *Izdajatelj*: ZRC SAZU, Inštitut za slovensko narodopisje
♦ *Zanj*: Ingrid Slavec Gradišnik ♦ *Založnik*: Založba ZRC, ZRC SAZU ♦ *Za založnika*: Oto Luthar ♦ *Glavni urednik*: Aleš Pogačnik ♦ *Tisk*: Cicero, Begunje, d. o. o., Ljubljana
♦ *Naklada*: 300 izvodov

♦ *Fotografija na naslovni strani*: Jugoslovanski stražni stolp na meji v Hodošu (foto: Miha Kozorog, 2022).

Za prosto dostopno spletno različico prve e-izdaje veljajo določila mednarodne licence Creative Commons CC BY-NC-ND 4.0:

<https://doi.org/10.3986/9789610505501>

CIP - Kataložni zapis o publikaciji

Narodna in univerzitetna knjižnica, Ljubljana

39:341.222

341.222(497.4:439)

MEJE : antropološki uvidi / Miha Kozorog ... [et al.] ; [uredila Ingrid Slavec Gradišnik]. - Ljubljana : Založba ZRC, ZRC SAZU, 2022. - (Efka : dela etnologije, folkloristike in kulturne antropologije, ISSN 2784-403X)

ISBN 978-961-05-0549-5

COBISS.SI-ID 62630403

ISBN 978-961-05-0550-1 (PDF)

COBISS.SI-ID 99432195

© 2022, Miha Kozorog, Tatiana Bajuk Senčar, Katalin Munda Hirnök, Ingrid Slavec Gradišnik in ZRC SAZU

♦ Izid knjige je omogočila Javna agencija za raziskovalno dejavnost RS. Raziskava je bila opravljena s finančno podporo Javne agencije za raziskovalno dejavnost Republike Slovenije raziskovalnemu projektu *Zavarovana območja ob slovensko-madžarski meji* (J6-8254, 2017–2020) in kot del raziskovalnih programov *Etnološke in folkloristične raziskave kulturnih prostorov in praks* (P6-0088, 2015–2021) in *Manjšinske in etnične študije ter slovensko narodno vprašanje* (P5-0081, 2020–2025). ♦

Meje

Antropološki uvidi

Miha Kozorog,
Tatiana Bajuk Senčar,
Katalin Munda Hirnök,
Ingrid Slavec Gradišnik

Ljubljana, Založba ZRC, ZRC SAZU, 2022

Založba ZRC

VSEBINA

Miha Kozorog in Tatiana Bajuk Senčar	
Uvod.....	8
Tatiana Bajuk Senčar	
O raziskavah mej v antropologiji in etnologiji.....	14
Meje v antropologiji in etnologiji.....	15
Difuzija, kulturna območja in prostori kulture.....	17
Družbene ločnice in relacijsko razumevanje kulture in identitete.....	20
Mehiško-ameriška meja kot simbolno prizorišče raziskav mej.....	21
Migracije.....	23
Mejno območje kot neenak gospodarski sistem.....	24
Obmejne kulture in identitete.....	24
Evropske meje in nastanek sodobnih raziskav mej.....	26
Evropeizacija in evropska integracija.....	26
Obmejna geopolitika poznega 20. stoletja.....	27
Od skupnosti prek regij do mej.....	28
Meje in proces evropeizacije.....	29
Evropa in razvoj antropologije mej.....	31
Miha Kozorog	
Ekologija meje.....	35
Alpe kot rojstni kraj (ekološke) antropologije mej.....	41
Med predmetnostjo in izdelovanjem meje.....	47
Narava meje.....	62
Katalin Munda Hirnök in Ingrid Slavec Gradišnik	
Od meje do meje: Biografija slovensko-madžarske meje... ..	72
Uvod.....	72
Metodološke opombe.....	77

O tisočletnem prostoru.....	81
Stoletje mej.....	85
Trianonska meja.....	85
V povojni Evropi.....	99
V Evropi brez mej.....	115
Stara nova meja.....	119
Za sklep: O posedanjeni in ponavzočeni preteklosti	123
Tatiana Bajuk Senčar	
Čezmejno sodelovanje in evropeizacija slovensko-madžarskega obmejnega območja.....	130
Uvod	130
Odmejevanje kot analitični koncept in predmet raziskave	132
Evropsko financiranje čezmejnih programov na slovensko-madžarskem obmejnem območju.....	138
Projekti EU na čezmejnem območju: Prakse in izkušnje..	141
Obmejno območje: Obrobnost in oddaljenost.....	142
Obrobnost, država in obmejna partnerstva.....	144
Čezmejno projektno sodelovanje	147
Sklep: Razmejevanje, odmejevanje, ponovno razmejevanje.....	152
Miha Kozorog	
Izdelovanje meje z divjadjo	156
Metoda in območje raziskovanja.....	160
Zgodovinski učinki meje.....	161
Nečloveški akterji meje v teoriji	167
Težavna divjad kot akter mreže	170
Izdelovanje meje	179
Od akterjev-mrež »nazaj« v sociologijo in politiko meje	186
Tatiana Bajuk Senčar In Miha Kozorog	
Sklep.....	189

Opombe	194
Literatura	204
Imensko in stvarno kazalo.....	231
Borders: Anthropological Insights.....	240

IMENSKO IN STVARNO KAZALO

A

- afekt 50, 56
Afrika 11, 16, 36
Alpe 37, 41, 45, 47
Alvarez, Robert 22, 23
antropologija 10, 11, 12, 14, 156, 192
 ameriška 18, 21, 195
 države 192
 ekološka 13, 41, 45, 51
 mej 9, 10, 11, 12, 13, 14, 32, 34, 35,
 41, 42, 46, 50, 51, 73, 167, 189
 regionalna 11, 29, 42, 63, 160
Anzaldúa, Gloria 25
Avstralija 37
Avstrija 87, 88, 91, 92, 95, 97, 98, 101,
 102, 108, 109, 110, 111, 113,
 115, 127, 198
Avstro-Ogrska 38, 77, 83, 92, 98, 147,
 162, 163
Azija 39, 65

B

- Babai, Dániel 161
Bajuk Senčar, Tatiana 12, 13, 189
Barad, Karen 59
Barth, Fredrik 20, 21, 74
Baskar, Bojan 11
Beneška Slovenija 12
Berdahl, Daphne 30
biopolitika 66, 78

- bioterorizem 65
biovarnost 8, 64, 65, 67, 119
Boas, Franz 18, 195
Borneman, John 33, 130
Brumen, Borut 11
Burns, Robert K. 45

C

- Carter, Paul 37
Churchill, Winston 99
Cœuré, Sophie 100
Cole, John W. 29, 42, 44, 47, 167
Cunningham, Hilary 70, 167, 169

Č

- Černobil 70
Češkoslovaška 28, 31
čezmejno sodelovanje 13, 27, 116,
 123, 129, 131, 133, 135, 136,
 138, 140, 141, 147, 148, 149,
 155, 183, 196

D

- dediščina 48, 58, 80, 81, 117, 118,
 148, 199
demografija 162
Demokratska zveza južnih Slovanov
 200, 201
difuzija 21. Glejte difuzionizem

- difuzionizem *17, 18*
 finska šola *194*
 heliocentrična difuzija *17*
 kulturna območja *18, 22*
 procesi preoblikovanja *18*
 teorija kulturnih krogov *17*
 Donnan, Hastings *10, 15, 32, 192*
 dovolilnica *94, 104, 105, 108, 111, 163*
 država *22, 30, 32, 33, 35, 40, 42, 43, 44, 45, 46, 51, 55, 57, 58, 61, 64, 66, 76, 88, 103, 104, 119, 124, 127, 132, 137, 142, 143, 144, 145, 148, 153, 154, 158, 162, 167, 172, 176, 183, 184, 186, 188, 191, 192, 193*
 ogrska *82*
 Državna slovenska samouprava *126, 201*
 Dullin, Sabine *100*
- E**
- ekologija *11, 12, 13, 39, 62, 78, 169, 177, 192*
 historična *166*
 krajevna *35, 39, 41, 42, 45, 46, 47, 48, 52, 54, 56, 63, 67, 156, 167, 186*
 obmejna *165*
 politična *42, 47, 62*
 Epir *51*
 etničnost *167, 174*
 etnologija *11, 12, 14, 160, 162, 194*
 Evropa *9, 66, 78, 99, 136*
 brez mej *8, 9, 80, 115, 116, 131, 134, 135, 140, 190*
 evropeizacija *11, 13, 26, 29, 135, 195*
 integracija *12, 26, 27, 30, 76, 116, 130, 132, 133*
 trdnjava *9, 66, 135*
- Evropska skupnost *14, 30*
 Evropska skupnost za premog in jeklo *27*
 Evropska unija *9, 10, 13, 27, 29, 66, 76, 78, 116, 119, 130, 132, 135*
 čezmejni programi *27, 133, 137, 138, 144, 155, 190*
 čezmejni program Interreg *140, 144*
 čezmejni program Phare *138, 140*
 čezmejni projekti *131, 137, 141, 142, 144, 146, 147, 152, 153, 154, 155*
 integracija *131, 132, 133, 134, 137, 196, 202*
 selokacija mej *196*
 ustanove *130, 141, 142*
 Evropski sklad za regionalni razvoj *140*
 Evropski zeleni pas *70*
- F**
- Fall, Juliet J. *69*
 Ferganska dolina *60*
 Fernandez Kelly, María Patricia *24*
 Fikfak, Jurij *11*
 Fowler, Nick *130*
- G**
- Gell, Alfred *58*
 geografija *17*
 politična *36*
 geopolitična ureditev *10, 24, 38, 46, 52, 61, 67, 68, 162*
 globalizacija *28, 30, 31, 63, 65, 69, 70, 124, 133, 134, 190*
 glokalizacija *192*
 Göcsej *199*
 Goričko *11, 12, 13, 77, 78, 79, 84, 85, 86, 92, 95, 96, 98, 102, 104,*

- 120, 126, 127, 137, 156, 163,
172, 175, 187, 189, 201
gospodarstvo 84, 85, 96, 98, 101,
102, 152
čezmejno 24, 40, 46
socialistično 103
Gradiščanska 91, 97
Graebner, Fritz 18
Gráfik, Imre 164
Green, Sarah 35, 41, 50, 51, 52, 53,
56, 59, 60, 75, 120, 135, 136,
195, 196, 203
Gregorič Bon, Nataša 11
Greverus, Ina-Maria 15
- H**
- Halbwachs, Maurice 197
Haller, Dieter 15
Hetés 98, 199
Heyman, Josiah 25
- I**
- identiteta 15, 16, 20, 21, 25, 32, 34,
80, 87, 92, 129, 133, 197
dinamika 23, 25
etnična 20, 31, 44, 54, 127, 162, 163
Evropske unije 133
historična 199
kolektivna 135
kulturna 29, 30, 36, 128
lokalna 11, 30, 45, 51
nacionalna 11, 31, 33, 128, 161
narodna 30, 54, 128, 162
obmejna 23, 24, 52, 117, 163
relacijski koncept 20
teritorialna 87
industrializacija 97, 101, 102
transacionalna 24
industrija 85, 98, 102, 174, 175
Informbiro 99, 104
- Ingold, Tim 62
Irska 30
Istra 11
Italija 12, 42, 45, 95, 197, 203
Ivanocy, Franc 83
Izrael 38, 67
izseljevanje 85, 92, 97, 98, 103, 167,
185, 199
- J**
- Janko Spreizer, Alenka 11
Jansen, Stef 50, 60, 160, 169, 186, 195
Jerman, Katja 11
jezik 96, 127, 147, 148, 162. Glejte
tudi narečje
Johnson, Douglas W. 95
Jugoslavija 10, 28, 31, 90, 93, 99, 101,
107, 108, 110, 111, 113, 127,
128
- K**
- Kanalska dolina 197
Katalonija 29
Kim, Eleana J. 56, 58, 59
Kirgizija 60
Kitajska 56
Klekl, Jožef 83
kmetijstvo 158, 182, 184, 203
lokalno 158, 181
kmetovanje 42, 45, 57, 59, 66, 68,
156, 158, 165, 166, 172, 175,
180, 182, 185, 188
Knežević Hočever, Duška 11, 31
Kolpa 8, 9, 11, 31
Koreja 56, 63
Koščič, Jožef 83
Kozar-Mukič, Marija 172
Kozorog, Miha 12, 13, 189
krajina 36, 37, 39, 47, 48, 52, 55, 58,
64, 68, 87, 103, 128, 159, 165,

- 166, 168, 169, 171, 172, 175,
176, 177, 181, 183, 184, 188,
190
- obmejna 165, 167
- Krajinski park Goričko 12, 70, 77,
131, 148, 157, 175, 177, 188,
196, 199, 200
- Kraljevina Italija 44
- Kraljevina Jugoslavija 98, 162
- Kraljevina Madžarska 74, 162
- Kraljevina Srbov, Hrvatov in
Slovencev 74, 87, 88, 92, 95,
97, 98, 126, 162
- Kroeber, Alfred 22
- kronologija 77, 80
- kultura 17, 41
- dinamika 25
- hibridna 25
- lokalna 30
- obmejna 23, 24, 25, 46, 162, 191
- kulturna ekologija. Glejte antro-
pologija, ekološka
- kulturna transmisija 80
- L**
- Latour, Bruno 58, 167, 178
- ločnica 76, 82, 119, 127, 190
- družbena 20, 21, 23, 29, 42, 43, 74,
167, 179, 182, 184, 188
- etnična 20, 77
- kulturna 20, 30
- politična 29
- skupnosti 74
- lokacija 51, 52
- relativna 135
- lov 66, 68, 158, 161, 172, 175, 176,
177, 179, 182, 183, 188, 203
- M**
- Macdonald, Sharon 197
- madžarizacija 84, 88, 98
- Madžarska 87, 88, 91, 92, 94, 95, 96,
97, 98, 99, 101, 103, 106, 111,
113, 115, 116, 120, 121, 122,
138, 153, 158, 199
- Maister, Rudolf 198
- manjšina 76, 82, 96, 116, 197, 200,
203
- etnična 33, 162
- italijanska v Sloveniji 194
- madžarska v Prekmurju 77, 96, 111
- madžarska v Sloveniji 194
- slovenska na Hrvaškem 194
- slovenska na Madžarskem 163
- slovenska v Avstriji 194
- slovenska v Italiji 194
- slovenska v Porabju 77, 96, 97, 111,
116, 126, 127, 152
- maquiladoras 24
- Martínez, Oscar J. 25, 128
- Masey, Doreen B. 75
- Maučec, Jože 83
- Maull, Otto 36
- McCall, Cathal 134
- meja 63, 71, 75, 168, 187
- albansko-grška 11, 51, 195, 199
- ameriška 38, 39
- avstro-ogrska 88
- bolgarsko-turška 70
- črta 24, 35, 51, 52, 55, 73, 74, 75,
87, 123, 177
- črta, sled, nivo 35, 54, 156, 177, 186
- družbena 75, 154
- državna 8, 9, 11, 12, 39, 40, 42,
46, 69, 79, 87, 131, 159, 162,
164, 167
- ekološka 169
- etnična 29, 42, 45, 75, 87, 162, 167
- finsko-ruska 199
- francosko-španska 33
- institucija 74, 76
- irska 30, 202

- katastrska 97
 koncept 15
 kulturna 15, 17, 29, 30
 madžarsko-avstrijska 110, 111,
 122, 162, 164
 madžarsko-jugoslovanska 164
 mehiško-ameriška 12, 14, 21, 26,
 28, 69, 194
 nacionalna 38
 na Cipru 54
 naravna 36, 37, 75, 167
 narodna 75
 nemško-nizozemska 195
 nevidna 36, 54
 nivo 53, 55, 60, 71
 notranja 39, 52
 politična 29, 44, 45, 196
 prednja 22, 37, 38, 193
 prepustnost 203
 regionalna 11, 29, 44, 134, 135
 romunska 199
 rusko-norveška 70
 sled 52, 53, 54, 55, 61, 71, 78, 147
 slovensko-avstrijska 196
 slovensko-hrvaška 11, 31, 68, 196
 slovensko-italijanska 11, 12, 196
 slovensko-italijansko-avstrijska 103
 slovensko-madžarska 11, 13, 66,
 72, 120, 131, 137, 166
 slovensko-madžarsko-avstrijska 78
 sovjetsko-turška 195, 199, 200
 teritorialna 72
 trianonska 82, 85, 87, 88, 92, 95,
 97, 98, 99, 103, 116, 126, 127
 v Berlinu 33
 v Piranskem zalivu 11, 53, 68
 v Sarajevu 186
 meje 190
 aplikativne raziskave 23, 26
 bivše Jugoslavije 9, 14
 časovnost 36, 42, 45, 48, 52, 53, 55,
 58, 59, 60, 61, 75, 78, 80, 161
 določanje 75
 doživljanje 55, 75, 77, 78, 79, 113,
 116, 129, 189
 Evrope 34, 135
 Evropske unije 127, 136, 201
 funkcije 16, 30, 32, 40, 101, 119
 imperialne 37, 39, 196
 izdelovanje 13, 45, 47, 48, 50, 51,
 53, 59, 62, 117, 137, 156, 159,
 169, 187, 191, 200
 kultiviranje 165
 materialnost 30, 39, 41, 47, 50, 51,
 52, 54, 59, 60, 70, 74, 75, 78,
 79, 104, 119, 159, 167, 168,
 187
 nadzor 25, 40, 48, 52, 54, 55, 56, 58,
 64, 66, 67, 93, 94, 104, 106,
 107, 108, 109, 112, 115, 124,
 134, 163, 164, 167, 172, 182
 nevidne 79, 119
 notranje 108, 135, 136, 163
 občutenje 8, 47, 50, 51, 53, 54, 55,
 56, 60, 75, 78, 112, 118, 158,
 159, 165, 171, 180, 182, 184,
 186
 odprte 27, 30, 79, 119, 120, 132,
 133, 182
 prepustnost 54, 61, 68, 74, 75, 78,
 94, 99, 101, 131, 195
 raziskave 10, 11, 12, 14, 17, 26, 34,
 36, 41, 47, 51, 64, 71, 72, 76,
 137, 156, 186, 189, 192, 199
 reprezentacije 39, 47, 48, 52, 54,
 57, 75, 78, 112, 159, 168, 177,
 179, 180, 182
 Slovenije 10, 11, 14, 31, 45, 189,
 191
 v Evropi 8, 9, 12, 14, 26, 29, 33,
 44, 51, 69, 76, 132, 162, 189,
 191, 201
 v Evropski uniji 34, 132
 zarisovanje 15, 35, 36, 46, 135, 167

zgodovina 12, 13, 26, 33, 36, 58,
 65, 75, 77, 78, 127, 137, 161,
 167, 189
 zunanje 135
 mejne osebe 16, 17
 šamani 16
 triksterji 16
 mejni režim 8, 9, 25, 27, 28, 29, 30,
 31, 61, 65, 66, 76, 78, 87, 88,
 93, 94, 98, 104, 105, 107, 112,
 119, 134, 171, 189, 190, 192,
 195
 mejnost 21, 60, 78
 migracije 8, 9, 10, 23, 24, 52, 65, 66,
 102, 103, 151, 192
 ilegalne 134
 migranti 9, 23, 53, 61, 66
 Minnich, Robert Gary 45, 46, 197
 mobilnost 20, 25, 78, 144, 148
 čezmejna 23, 24, 46, 61, 79, 144,
 148, 157, 163, 168, 176, 179,
 182, 191, 192
 Mol, Annemarie 61
 molk 80, 112, 113, 117, 125
 Muir, John 68
 Munda Hirnök, Katalin 12, 13, 189
 Mura 36, 83, 86, 95, 96, 117
 tekstilna tovarna 102

N

narava 38, 39, 62, 64, 69, 70, 71, 103
 in kultura 50, 58, 63
 Naravni park Raab 131, 196
 narečje 42, 79, 126, 127, 197
 Narodni park Őrség 12, 77, 131, 148,
 177, 196, 199
 Navaro-Yashin, Yael 54, 55, 56, 59, 60
 Nova Gorica 11
 Nova Gvineja 42
 Novak, Vilko 83, 197

O

obmejnost 12
 območje
 čezmejno 12, 73, 103
 izolirano 102
 kulturno 18, 21, 22
 obmejno 14, 15, 21, 23, 31, 32,
 35, 73, 74, 76, 103, 120, 122,
 128, 131, 137, 142, 144, 152,
 189, 196
 obmejno, tipologija 25, 75, 128
 obrobnost 84, 117
 zavarovano 11, 40, 58, 68, 69, 70,
 77, 78, 103, 131, 149, 157,
 177, 196, 199
 obredi prehoda 15
 liminalna stopnja 16, 112
 obrobnost 46, 51, 82, 103, 119, 128,
 131, 142, 143, 153, 167, 184,
 186, 188
 Oceanija 18
 odmejevanje 61, 69, 71, 88, 117, 118,
 123, 131, 132, 133, 134, 135,
 137, 138, 152, 154, 155, 163,
 182, 190, 191, 202
 Olas, Ludvik 174
 Őrség 97, 199

P

Pakistan 20
 pandemija covid-19 8, 9, 78, 119,
 190, 200, 201
 Panevropski piknik 113, 114
 Papua Nova Gvineja 41
 Pelkmans, Mathijs 195, 200
 Pireneji 33
 pokrajina 74
 večetnična 82
 Poljska 138
 ponovno razmejevanje 8, 61, 71, 88,

- 120, 123, 124, 134, 135, 152,
155, 190, 202
- Porabje 12, 82, 83, 84, 91, 92, 95, 96,
97, 99, 102, 106, 120, 127,
161, 163, 172, 174, 177, 185,
186. Glejte tudi Slovensko
Porabje
- Porabje, časopis 126, 196
- posthumanizem 48, 50, 54, 56, 58,
63, 71, 160, 167, 178, 186
- pozaba 80, 101, 122, 125, 126
- Prekmurje 11, 47, 66, 82, 83, 84, 86,
87, 88, 90, 92, 95, 96, 98, 99,
101, 103, 111, 126, 162, 197,
198
- preteklost
- ponavzočanje 80, 124
- sedanja 81
- sedanjenje 80, 124
- R**
- Raba 36, 83, 91, 95, 96, 117, 162,
172, 174
- Radio Monošter 126, 196
- Radu, Cosmin 60, 62, 195
- Rappaport, Roy A. 41
- Ratzel, Friedrich 36
- Ravnik, Mojca 11
- raziskave mej 190
- razmejevanje 74, 82, 88, 117, 123,
137, 152, 190, 191, 192, 202
- Reeves, Madeleine 60, 61, 62, 195
- regija 29, 31, 33
- čezmejna 8, 46, 133, 135
- etnografska 18
- geografska 18
- obmejna 27, 29
- relief 35, 36, 37, 39, 46, 50, 59, 63,
162, 167
- relokacija 52
- reteritorializacija 130
- Rogelja, Nataša 11
- Romunija 203
- S**
- Sahlins, Peter 33
- Sayad, Abdelmalek 202
- schengensko območje 27, 52, 78, 116,
119, 128, 131, 136
- Schmidt, Wilhelm 18
- Scott, James C. 39
- Scott, James Wesley 137, 154
- Selwyn, Tom 38, 67
- Severna Amerika 18, 22
- Severna Irska 30
- sezonsko delo 85, 92, 96, 97, 98, 199
- schengensko območje 8, 9
- Sicilija 29
- Simonič, Peter 161
- Slavec Gradišnik, Ingrid 12, 13, 189
- Slavič, Matija 36, 75, 89, 95
- Slovec, Mateja 161
- Slovenska krajina 82, 83, 89, 92, 95,
127, 128, 162
- Slovenska okroglina 81, 83
- Slovensko Porabje 12, 13, 77, 78, 79,
82, 83, 87, 125, 126, 127, 152,
162, 163
- Smart, Alan 64
- Smart, Josephine 64
- Smith, Grafton Elliot 17
- Smith, Neil 38
- Sovjetska zveza 28, 31, 99, 163, 164,
165
- spomenik 81, 126, 200
- spomin 12, 13, 77, 79, 80, 81, 82,
124, 127
- družbeni, kolektivni 80
- individualni 80
- kolektivni 138
- politika 100
- posredovan 80

raziskave 80
 reprodukcija 80
 živ 80, 92
 spominske študije. Glejte spomin,
 raziskave
 spominski kraj 81
 Srednja Amerika 18, 22
 Steward, Julian H. 41, 45
 strah 82, 112, 113, 117
 Strathern, Marilyn 51

Š

Šumi, Irena 11

T

Tadžikistan 60
 teorija akterja-mreže 168, 176, 178
 teritorialnost 9, 11, 32, 34, 37, 51, 53,
 54, 63, 64, 67, 76, 133, 137,
 162, 180, 182, 190, 191
 državna 76
 tihotapstvo 10, 92, 94, 98, 105, 111,
 199
 Tirolska 29, 42, 44
 tradicija 81
 trajnostni razvoj 140, 141, 149, 196
 Tretji rajh 44
 Trianonska mirovna pogodba 80, 86,
 95, 96
 Trideželni park Goričko-Raab-Örség
 70, 140, 149, 196
 Tromejnik 113, 114, 200
 turizem 58, 59, 103, 117, 149, 150,
 152, 154
 čezmejni 148
 ekoturizem 148, 149, 151
 kulturni 151
 lokalni 150
 rekreacijski 38, 58, 151
 Turner, Victor 15, 16

U

Ulicsni, Viktor 161
 Uzbekistan 60

V

van Gennep, Arnold 15
 van Houtom, Henk 117
 van Schendel, Willem 39
 varnost 9, 10, 23, 28, 78, 105, 124,
 134, 164, 192
 Vend, Vendi 83, 84, 92, 96, 162, 163,
 197
 Vendvidék 82, 83, 162
 vojna 27, 122
 druga svetovna 26, 78, 79, 83, 94,
 97, 98, 99, 101, 104, 125, 196,
 198
 hladna 28, 76, 99, 113, 119, 167
 jedrska 100
 prva svetovna 77, 81, 82, 92, 95,
 127, 147, 199
 von Humboldt, Alexander 68
 Vranješ, Matej 11
 vsakdanje življenje 8, 9, 10, 16, 23,
 24, 25, 26, 28, 30, 32, 33, 40,
 44, 47, 50, 52, 55, 60, 73, 76,
 77, 88, 131, 156, 159, 170,
 179, 180, 189, 190, 191, 192,
 193

Vzhodna Nemčija 30, 199

W

Whiteford, Linda 23, 25
 Wilson, Thomas M. 10, 30, 32, 130,
 135, 192
 Wissler, Clark 18
 Wolf, Eric R. 29, 42, 44, 45, 47, 167

Z

- Zahodna Nemčija 30, 199
Zalska županija 83, 87, 199
Združene države Amerike 38, 39,
56, 65
Združeno kraljestvo 134
zgodovina 80, 86, 125, 172, 184
zgodovinopisje 80, 81, 124
Zhurzhenko, Tatiana 100
Zomia 39
Zsiga, Tibor 197
Zveza Slovencev na Madžarskem
126, 201
železna zavesa 27, 28, 30, 69, 78, 80,
86, 99, 100, 101, 108, 112,
113, 115, 116, 117, 118, 127,
128, 131, 164, 165, 171, 172,
182, 195, 198, 199, 201
muzejska zbirka Stražarji ob meji
Števanovci 107, 117, 126, 200
muzejska zbirka Varuhi meje
Čepinci 117

Ž

- Železna županija 83, 85, 87, 163,
166, 174
živali 40, 48, 58, 63, 64, 65, 66, 68, 69,
70, 156, 187, 190

Monografijo lahko beremo na več načinov: informiramo se o antropološkem raziskovanju in razumevanju mej, se seznanimo s partikularnostmi madžarsko-slovenske meje ali zasledujemo povezave med teorijami in etnografskimi primeri. [...] V času, ko je virus spodbudil ponovno postavljanje in krepitev mej, in v času, ko iz ekonomskih, eksistencialnih in drugih razlogov vse več ljudi potuje in se srečuje z ukrepi na mejah, postaja razumevanje mej vse pomembnejše tudi za različne odločevalce in širšo javnost.

Dr. Jernej Mlekuž

ISBN 978-961-05-0549-5 19 €

efka dela etnologije, folkloristike
in kulturne antropologije